

การลดลงของตัวชี้วัดอันดับคอร์รัปชันไทย

โชคสุข กรกิตติชัย

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

หากเอ่ยคำว่า CPI (Corruption Perceptions Index) หลายคนคงกำลังขบคิด และเกิดคำถามว่าคืออะไร แต่ก็มีหลายคนที่เคยได้ยินคำนี้มาแล้ว ซึ่งถ้าจะอธิบายกันง่าย ๆ CPI ก็คือ ดัชนีชี้วัดความโปร่งใสหรือดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ซึ่งจัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) องค์กรระหว่างประเทศที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อรณรงค์การแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ประเทศเยอรมนี มีเครือข่ายใน 120 ประเทศทั่วโลก สำหรับการจัดทำดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จะจัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี เริ่มตั้งแต่ปี 2538 โดยตั้งค่าตั้งแต่ 0 (คอร์รัปชันมากที่สุด) – 10 (คอร์รัปชันน้อยที่สุด) ต่อมาในปี 2555 ได้ปรับการให้คะแนนเป็นเต็ม 100 คะแนน ซึ่งมาจากการสำรวจระดับความรู้สึก การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศนั้น ๆ โดยข้อมูลที่ใช้จัดทำ CPI เป็นข้อมูลการสำรวจจากหน่วยงานวิจัยที่มีชื่อเสียง สถาบันองค์กรระหว่างประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2560 นายสรรเสริญ พลเจียก เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ในฐานะโฆษกสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แถลงเกี่ยวกับตัวชี้วัดอันดับคอร์รัปชัน ซึ่งจัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ที่ได้ประกาศค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตปี 2016 (พ.ศ. 2559) ว่า 2 ใน 3 จาก 176 ประเทศทั่วโลก ได้คะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน สำหรับประเทศที่ได้อันดับ 1 ยังคงเป็นประเทศเดนมาร์กและประเทศนิวซีแลนด์ได้ 90 คะแนน เท่ากัน ขณะที่ประเทศจากทวีปเอเชียอย่างประเทศสิงคโปร์อยู่อันดับที่ 7 ได้ 84 คะแนน ในส่วนของประเทศไทย ได้ 35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ลดลง 3 คะแนน ได้ลำดับที่ 101 เมื่อเทียบกับปี 2558 ได้ 38 คะแนน อยู่อันดับ 76 จาก 168 ประเทศ ในการให้ค่าคะแนน CPI ปี 2016 นี้ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ให้คะแนนและจัดอันดับประเทศไทยโดยพิจารณาข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 9 แหล่งข้อมูล (ในปี 2015 ใช้ 8 แหล่งข้อมูล) โดยใน 8 แหล่งข้อมูล ประเทศไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้น 3 แหล่งข้อมูล คะแนนเท่าเดิม 1 แหล่งข้อมูล และคะแนนลดลง 4 แหล่งข้อมูล ขณะที่แหล่งข้อมูลที่เกิดขึ้นใหม่มี 1 แหล่งข้อมูล เป็นการวัดเกี่ยวกับความหลากหลายของประชาธิปไตย ทั้งนี้ สามารถสรุปแต่ละแหล่งข้อมูลได้ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในประเทศไทย ได้คะแนนเพิ่มขึ้นจากปี 2558 มี 3 แหล่งข้อมูล คือ

แหล่งข้อมูล	World Justice Project (WJP): Rule of Law Index
คะแนน	37 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 11 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	ประเมินค่าความโปร่งใสโดยใช้หลักนิติรัฐ ซึ่งมีหลักการสำคัญ 4 ประการ คือ 1) รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและถูกตรวจสอบได้ 2) กฎหมายต้องเปิดเผย ชัดเจน มั่นคง ปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน 3) กระบวนการทางกฎหมายมีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ 4) การตัดสินคดีต้องมีความเป็นธรรม มีจริยธรรม มีความเป็นกลาง
ระยะเวลาเก็บข้อมูล	เดือนพฤษภาคม – กันยายน 2016
บทวิเคราะห์	การที่ได้คะแนนสูงขึ้น น่าจะมีองค์ประกอบที่ช่วยเสริม ได้แก่ การมีประกาศคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 55/2559 ลงวันที่ 12 กันยายน 2559 เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับคดีบางประเภทที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ซึ่งมีเนื้อหาโดยรวม คือ ให้ยกเลิกการดำเนินคดีพลเรือนในศาลทหารแล้วย้ายไปอยู่ในศาลยุติธรรมปกติ, จุดยืนของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในการดำเนินการตามโรดแมปเพื่อเดินหน้าสู่การเลือกตั้งและความเป็นประชาธิปไตย, การมีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 ใช้บังคับซึ่งจะช่วยในการพิจารณาคดีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น, การแก้ไขปัญหาเรื่องการค้ามนุษย์ของประเทศไทย จึงทำให้ประเทศไทยได้รับการเลื่อนชั้นในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (TIP Report) ของสหรัฐอเมริกา จาก “เทียร์ 3” คือ ประเทศที่ไม่มีความก้าวหน้า และความพยายามที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ขึ้นไปอยู่ใน “เทียร์ 2” คือ บัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง, กระทรวงยุติธรรมแถลงผลการรายงานสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ซึ่งเป็นกลไกภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council : HRC) รอบที่ 2 ต่อที่ประชุมคณะทำงาน UPR สมัยที่ 25 ซึ่งในภาพรวมประเทศไทยได้รับข้อเสนอแนะจากประเทศสมาชิก จำนวน 249 ข้อ พร้อมตอบรับทันที จำนวน 181 ข้อ รวมทั้งนำข้อเสนอแนะที่เหลืออีก 68 ข้อ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

แหล่งข้อมูล	International Institute Management Development (IMD): World Competitiveness Yearbook
คะแนน	44 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 6 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	ใช้ข้อมูลสถิติทุติยภูมิ และผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงไป

	<p>ประมวลผลจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และพิจารณาจาก 4 องค์ประกอบ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ 2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ 3. ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ 4. โครงสร้างพื้นฐาน
ระยะเวลาเก็บข้อมูล	เดือนมกราคม - เมษายนของทุกปี
บทวิเคราะห์	<p>การที่ได้คะแนนสูงขึ้น น่าจะมีองค์ประกอบที่ช่วยเสริม ได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมมีการปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะด้านประสิทธิภาพของภาครัฐดีขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557 มีการลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการแก้ไขกฎหมายหลายฉบับเพื่อให้มีความทันสมัยและเป็นสากล มีมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐดำเนินการเพื่อส่งเสริมด้านการลงทุน รวมถึงความคล่องตัวในแต่ละนโยบาย มีการบังคับใช้กฎหมายที่ส่งผลในด้านดีต่อประชาชน เช่น พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558</p>
แหล่งข้อมูล	International Country Risk Guide (ICRG) : Political Risk services
คะแนน	32 คะแนนเพิ่มขึ้นจากปี 2558 1 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	<p>ICRG เป็นองค์กรแสวงหากำไร ให้บริการวิเคราะห์วิจัยและจัดอันดับสถานะความเสี่ยงระดับประเทศ ประเมินความเสี่ยงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเงิน ซึ่งองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ได้ใช้ข้อมูลรายงานความเสี่ยงด้านการเมืองมาประกอบการพิจารณาให้ค่าคะแนน ทั้งนี้ การคอร์รัปชันเป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงด้านการเมือง ICRG มุ่งประเมินการคอร์รัปชันในระบบการเมือง โดยเฉพาะรูปแบบทุจริตที่นักธุรกิจมีประสบการณ์ตรงและพบมากที่สุด นั่นคือ การเรียกรับสินบน การเรียกรับเงินเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้าและส่งออก การประเมินภาษี รวมถึงระบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางธุรกิจกับการเมือง ทั้งนี้ ICRG มีการประเมินและเผยแพร่ผลทุก 1 ปี</p>
ระยะเวลาเก็บข้อมูล	เดือนสิงหาคม 2015 – สิงหาคม 2016
บทวิเคราะห์	<p>การที่ได้คะแนนสูงขึ้น น่าจะมีองค์ประกอบที่ช่วยเสริม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเห็นความตั้งใจจริงของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน, สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับเรื่องระบบอุปถัมภ์ โดยมีการศึกษาเรื่อง “การแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เป็นรูปธรรม” ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการรับรู้ต่อกลุ่มตัวอย่างในทางที่ดี, การออกกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 123/5 ซึ่งทำให้</p>

	ภาคเอกชนเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเอจจริงในเรื่องการรับสินบน และมีการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว, การดำเนินการตามกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 100 มาตรา 103 ได้ผล สังคมได้ตระหนักรู้เรื่องการชดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น
--	---

2. แหล่งข้อมูลในประเทศไทย ได้คะแนนเท่ากับปี 2558 มี 1 แหล่งข้อมูล คือ

แหล่งข้อมูล	Bertelsmann Foundation Transformation Index (BF-BTI)
คะแนน	40 คะแนนเท่ากับปี 2558
หลักเกณฑ์ที่ใช้	ใช้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และประเมินกระบวนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ประชาธิปไตยและระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี และดูความเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน คือ 1. ด้านการเมือง 2. ด้านเศรษฐกิจ 3. ด้านการจัดการของรัฐบาล
ระยะเวลาเก็บข้อมูล	จะมีการเผยแพร่ผลทุก 2 ปี และข้อมูลที่เผยแพร่ คือ ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2013 - 31 มกราคม 2015 น่าจะใช้ข้อมูลเดิม

3. แหล่งข้อมูลในประเทศไทย ได้คะแนนลดลงกว่าปี 2558 มี 4 แหล่งข้อมูล คือ

แหล่งข้อมูล	Global Insight Country Risk Rating (GI)
คะแนน	22 คะแนนลดลงจากปี 2558 20 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	ประเมินปัจจัยเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจที่ต้องเกี่ยวกับคอร์รัปชันการแทรกแซงของเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินธุรกิจ การให้สินบนและสิ่งตอบแทนสำหรับพิจารณาสัญญา และขอใบอนุญาต ทั้งนี้ TI ได้เปลี่ยนแปลงการใช้ข้อมูลในการประเมินจากเดิมที่ใช้ข้อมูลของ IHS Global Insight แต่ในปีนี้ใช้ข้อมูลของธนาคารโลก (World Governance Indicators : WGI) แทน
บทวิเคราะห์	ซึ่งอาจจะทำให้ค่าคะแนนเปลี่ยนแปลงไปโดยนักลงทุน นักธุรกิจ และผู้ทำสัญญากับภาครัฐ อาจมองว่าการดำเนินงานของภาคธุรกิจยังมีอุปสรรคการแทรกแซงจากเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินธุรกิจ การให้สินบนและสิ่งตอบแทนสำหรับการพิจารณาสัญญาและการขอใบอนุญาตต่าง ๆ ยังคงมีอยู่ ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ภาคธุรกิจมีการรับรู้ในเชิงลบ

แหล่งข้อมูล	World Economic Forum (WEF) : Executive Opinion Survey
คะแนน	37 คะแนนลดลงจากปี 2558 6 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	สำรวจมุมมองของนักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสูงสุดในการทำธุรกิจ 5 ด้าน คือ 1) การคอร์รัปชัน 2) ความไม่มั่นคงของรัฐบาล/ปฎิวัติ 3) ความไม่แน่นอนด้านนโยบาย 4) ระบบราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ 5) โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ไม่เพียงพอว่าแต่ละปัจจัยเป็นอุปสรรคเพิ่มขึ้นหรือลดลง
ระยะเวลาเก็บข้อมูล	เดือนมกราคม – มิถุนายนของทุกปี
บทวิเคราะห์	การที่ค่าคะแนนลดลง น่าจะเป็นผลมาจากข่าวสารการทุจริต การรับจ่ายสินบนที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข่าวดังกล่าวมีผลต่อนักลงทุนต่างชาติอย่างมาก

แหล่งข้อมูล	Economist intelligence Unit (EIU) : Country Risk Rating
คะแนน	37 คะแนนลดลงจากปี 2558 1 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	วิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับความเสี่ยงที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศต้องเผชิญ ได้แก่ ความโปร่งใสในการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้ทรัพยากรของราชการ/ส่วนรวม การแต่งตั้งข้าราชการจากรัฐบาลโดยตรง มีหน่วยงานอิสระในการตรวจสอบการจัดการงบประมาณของหน่วยงานนั้น ๆ มีหน่วยงานอิสระด้านยุติธรรม ตรวจสอบผู้บริหาร/ผู้ใช้อำนาจ ธรรมเนียมการให้สินบน เพื่อให้ได้สัญญาสัมปทานจากหน่วยงานของรัฐ
ระยะเวลาเก็บข้อมูล	เดือนกันยายน 2016
บทวิเคราะห์	การที่ค่าคะแนนลดลง น่าจะเป็นผลมาจากแหล่งข้อมูลดังกล่าวให้ความสำคัญกับการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงที่ไม่เป็นธรรม การใช้จ่ายงบประมาณ ความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบความโปร่งใส ซึ่งการใช้อำนาจดังกล่าวส่งผลต่อความเชื่อมั่นจากต่างประเทศ

แหล่งข้อมูล	Political and Economic Risk Consultancy (PERC)
คะแนน	38 คะแนนลดลงจากปี 2558 4 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	สำรวจนักธุรกิจในท้องถิ่นและนักธุรกิจชาวต่างชาติในแต่ละประเทศ เพื่อให้คะแนนเกี่ยวกับระดับปัญหาการทุจริตในประเทศที่เข้าไปทำงานหรือประกอบธุรกิจว่าลดลง เพิ่มขึ้น หรือเท่าเดิม เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ระยะเวลาเก็บข้อมูล	เดือนมกราคม – มีนาคม 2016 และตีพิมพ์ลงในวารสารเดือนมีนาคม 2016
บทวิเคราะห์	การที่ค่าคะแนนลดลง น่าจะเป็นผลมาจากมุมมองการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามสะท้อนว่า การทุจริตยังมีอยู่อย่างแพร่หลายในหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคประชาสังคมยังติดตามและตรวจสอบการทุจริตได้ไม่ดีเท่าที่ควร การมีข่าวต่าง ๆ เกี่ยวกับการทุจริตที่เปิดเผยออกมานั้นไม่ได้เป็นปัญหามาก เพราะปัญหาที่แท้จริงอยู่ที่กระบวนการในการจัดการกับสถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้น เนื่องจากบุคคลที่กระทำการทุจริตส่วนใหญ่กลับไม่ถูกลงโทษ สะท้อนถึงกระบวนการยุติธรรมของประเทศ การให้สินบนเป็นเรื่องที่ค่อนข้างแพร่หลาย และคนในประเทศยังมีทัศนคติต่อการให้สินบนว่าเป็นเรื่องปกติและยอมรับได้

4. แหล่งข้อมูลใหม่ 1 แหล่งข้อมูล (ใช้เป็นปีแรก)

แหล่งข้อมูล	Varieties of Democracy Project
คะแนน	ในอาเซียนมีการวัดเพียง 4 ประเทศ คือ ประเทศเมียนมาร์ (พม่า) ได้ 50 คะแนน ประเทศฟิลิปปินส์ได้ 36 คะแนน ประเทศไทยได้ 24 คะแนน และประเทศกัมพูชา ได้ 17 คะแนน
หลักเกณฑ์ที่ใช้	วัดเกี่ยวกับความหลากหลายของประชาธิปไตย การเลือกตั้ง เสรีภาพ เปิดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความเห็นพ้องต้องกันของทุกฝ่าย นอกจากนี้ ยังดูพฤติกรรมการคอร์รัปชันในระบบการเมืองในระดับฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการด้วย

อย่างไรก็ตาม การนำประเด็นเรื่องความเป็นประชาธิปไตยมาเป็นตัวชี้วัดด้วยนั้น ทาง ป.ป.ช. เห็นว่าจากหลักฐานที่ปรากฏเกี่ยวกับที่มาของรัฐบาล อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้อันดับของประเทศไทยลดลงจากอันดับที่ 76 มาเป็นอันดับที่ 101 ทำให้ได้คะแนนน้อยลงจาก 38 คะแนน มาเป็น 35 คะแนน

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

จะเห็นได้ว่าคะแนนของดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน CPI (Corruption Perceptions Index) ของประเทศไทยมีทั้งดีขึ้นและลดลง แต่โดยรวมแล้วคะแนนของประเทศไทยถูกปรับลดลงมาเพียงแค่ 3 คะแนนเท่านั้น คือจาก 38 เป็น 35 คะแนน แต่เนื่องจากหลายประเทศมีคะแนนเกาะกลุ่มอยู่ในช่วงเดียวกัน ทำให้อันดับของประเทศไทยตกจากเดิมลงมาหลายอันดับ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยังคงเดินหน้าแก้ไขปรับปรุงจุดแข็งจุดอ่อนที่มีอยู่ และพยายามพัฒนาทุกหนทางในการขจัดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อสร้างความโปร่งใสให้มากยิ่งขึ้น สำหรับกรณีที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับการจ่ายสินบนให้หน่วยงานของรัฐในประเทศไทยในช่วงนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นมาก่อน แต่อย่างน้อยได้แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลยังคงให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังกล่าว ทำให้สังคมมีความเชื่อมั่นในองค์กรตรวจสอบและรัฐบาลมากขึ้น เห็นได้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันมาดำเนินการตรวจสอบเพิ่มมากขึ้น แม้รัฐบาล

จะให้ความสำคัญกับการทุจริตคอร์รัปชันก็ตาม ผู้ศึกษาตั้งข้อสังเกตว่า ในขณะที่รัฐบาลกำลังจะมีการเร่งรัดการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่เป็นจำนวนมาก เพื่อผลักดันเศรษฐกิจตรงจุดนี้อาจเป็นช่องโหว่ ส่งผลให้เกิดการทุจริตในหลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม แม้รัฐบาลจะเปิดกว้างให้มีหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ และมีการรณรงค์เรื่องความโปร่งใสแล้วก็ตาม แต่ส่วนใหญ่เรื่องกลับมาเกิดเป็นข่าวทางสื่อมวลชน ตอนร้องเรียน หรือรัฐบาลหมดอำนาจลง และมามีการตรวจสอบพบในภายหลัง ซึ่งหลาย ๆ โครงการจะออกมาในรูปแบบนี้ ขบวนการตรวจสอบยังเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างจริงจัง และไม่ควรถืออำนาจทางการเมืองเข้ามาครอบงำการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ผ่านมาจากเอกชนและภาครัฐบาลได้มีการรณรงค์และปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันมาตลอด และมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มค่าคะแนนดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน CPI (Corruption Perceptions Index) นั้น มีใช้หน้าที่ของรัฐบาล หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ เพียงหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องถือเป็นหน้าที่หลักของประชาชนชาวไทยทุกคนที่ต้องปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ ไม่เพิกเฉยต่อการทุจริต แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย โดยการสร้างวัฒนธรรมใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกภาคส่วนในสังคมไทยจะต้องไม่ทนและไม่ยอมรับต่อการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ โดยเริ่มต้นจากตัวเองก่อนที่จะมุ่งมั่น คิดดี ทำดี และแบ่งปันความดี ความซื่อสัตย์สุจริต ไปสู่คนในครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เพื่อขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยต่อไป

บรรณานุกรม

- ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต ปี 2016 (Corruption Perceptions Index : CPI) ของไทยลดลง 3 คะแนน โดยได้ 35 คะแนน แต่ภาพลักษณ์การบังคับใช้กฎหมาย/หลักนิติธรรมดีขึ้น. (25 มกราคม 2560). สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2560 จาก https://www.nacc.go.th/download/article/article_20170127135853.pdf
- ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก ปี 2559 คะแนนไทยร่วงจาก 38 เป็น 35 อันดับตกจาก 76 เป็น 101 จาก 176 ประเทศ. (26 มกราคม 2560). สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <http://thaipublica.org/2017/01/corruption-perceptions-index-2016-thailand/>
- ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน แก้ไขต้องเริ่มต้นที่ตัวเรา!. (27 กุมภาพันธ์ 2560). สืบค้น 9 มีนาคม 2560 จาก <http://mcot-web.mcot.net/fm965/site/content?id=58b3b61e93816353238b45f1>
- เล่นเราทุกทาง!!! เจอแล้วต้นเหตุทำ “โปร่งใสไทย” ร่วง “ป.ป.ช.” แฉเพราะนำประเด็น “การเป็นรัฐบาลทหาร” มาพิจารณาผ่านแว่นตาสีอตะวันตก. (26 มกราคม 2560). สืบค้น 9 มีนาคม 2560 จาก <http://www.tnews.co.th/contents/221693>